VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttaminen

SAMI NAPARI, FINANSSINEUVOS, RAHOITUSMARKKINAOSASTO
VEROJAOSTO
30.5.2024

Tausta ja nykytila

- Valtio on velkaantunut viime vuosina arvioitua nopeammin. Kehityksen taustalla vaikuttanut osaltaan taloutta kohdanneet ulkoiset sokit.
- Taloustilanne näyttäytyy haasteellisena. Talous ajautui viime vuonna taantumaan ja tänä vuonna päästään nollakasvuun. Myös lähivuosina kasvu uhkaa jäädä maltilliseksi.
- Hallituksen lisätoimet kohentavat julkista taloutta. Julkinen talous kuitenkin säilyy alijäämäisenä lähivuodet. Myös velkaantuminen jatkuu, mutta aiempaa maltillisempana.
- Voimassa olevan lainanottovaltuuden mukaan valtiolainojen nimellisarvo saa olla yhteensä enintään 170 mrd. euroa, johon saa sisältyä enintään 29 mrd. euroa lyhytaikaista lainaa.
- Tämän hetken tietojen mukaan valtionvelan määrä yltää nykyisen lainanottovaltuuden ylärajan tuntumaan jo tänä vuonna
- Valtuuden ylärajan lähestyminen vaikeuttaa koko yhteiskunnan toiminnan jatkuvuuden kannalta kriittistä valtion lainanottotoimintaa.

Ehdotus ja sen tavoitteet

- Nykyistä valtioneuvostolle myönnettyä 170 mrd. euron lainanottovaltuutta esitetään korotettavaksi 205 mrd. euroon
- Lyhytaikaisen velan osuuden enimmäismäärää esitetään nostettavan nykyisestä 29 mrd. eurosta 35 mrd. euroon
- Lyhytaikaisen lainan enimmäisosuus enimmäisvaltuudesta tulee säilymään nykyisessä noin 17 prosentissa
  - Epävarmassa taloustilanteessa ja toimintaympäristössä korostuu kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin
- Muilta osin nykyiseen valtioneuvostolle myönnettyyn valtuuteen ei esitetä muutoksia
- Ehdotus mahdollistaa tulevina vuosina odotettavissa olevan lainanoton sekä joustavan ja kustannustehokkaan velanhallinnan. Lyhytaikaisen lainanottovaltuuden lisääminen mahdollistaa valtion maksuvalmiuden asianmukaisen hallinnan kasvavan valtionvelan oloissa.